

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) เพื่อศึกษาผลของการสร้างจินตภาพต่ออาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนในผู้ป่วยมะเร็งด้านมที่ได้รับความบำบัดชนิดศึกษาสองกลุ่ม วัดก่อนและหลังการทดลอง (two groups pre-post test)

ลักษณะประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นมะเร็งด้านมข้างใดข้างหนึ่ง ภายหลังการผ่าตัดด้านม และได้รับการรักษาเสริมด้วยเคมีบำบัดสูตร CMF ที่คลินิกเคมีบำบัด แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยที่มีคุณสมบัติตามประชากรที่ศึกษา ได้รับการรักษาเสริมด้วยเคมีบำบัดระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2543 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 20 ราย โดยกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. อายุ 18-60 ปี
2. ได้รับการรักษาเสริมด้วยเคมีบำบัดสูตร CMF ในชุดที่ 2 ถึง 5 ภายหลังการผ่าตัดด้านมออกข้างใดข้างหนึ่ง (หลังการผ่าตัดด้านม ผู้ป่วยส่วนใหญ่ที่ได้รับการรักษาเสริมด้วยเคมีบำบัดสูตร CMF มักได้รับเคมีบำบัดทั้งหมด 6 ชุด การเลือกตั้งแต่ชุดที่ 2 เพราะต้องการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์การเกิดอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนจากการได้รับเคมีบำบัดมาก่อน และการเลือกถึงชุดที่ 5 เพราะต้องการติดตามอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนหลังได้รับเคมีบำบัดคนละ 2 ชุด โดยชุดแรกที่ผู้วิจัยพบกับกลุ่มตัวอย่างจะบันทึกอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนเก็บไว้เป็นตัวควบคุมกับอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนหลังจากใช้เทคนิคการสร้างจินตภาพ ในการได้รับเคมีบำบัดในชุดถัดมา)
3. ได้รับยาในกลุ่ม metoclopramide นิดทางหลอดเลือดดำเพื่อควบคุมอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนก่อนได้รับเคมีบำบัด
4. มองเห็นและได้ยินปกติ สามารถสื่อสาร อ่าน และเข้าใจภาษาไทยได้ดี

5. ไม่มีอาการทางจิต ประสาท มีการรับรู้เรื่องบุคคล กาลเวลา และสถานที่ดี
6. ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 ราย โดยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างที่สามารถฝึกการสร้างจินตภาพได้สำเร็จภายในเวลา 1 ชั่วโมงเป็นกลุ่มทดลอง ผู้ป่วยที่ไม่สามารถสร้างจินตภาพได้สำเร็จในเวลาที่กำหนดจะถูกคัดออกจากกลุ่มทดลอง จากนั้นจัดให้กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มทดลองในเรื่อง อายุ (แตกต่างกันไม่เกิน 5 ปี) ได้รับเคมีบำบัดในชุดเดียวกัน และคะแนนความวิตกกังวลแฝง (แตกต่างกันไม่เกิน 5 คะแนน) เป็นกลุ่มควบคุม โดยประเมินความวิตกกังวลแฝงจากแบบประเมิน State-Trait Anxiety Inventory Form Y-2 ที่สร้างขึ้นโดยสปีลเบิร์กเกอร์ (Spielberger, 1983 อ้างใน คาราวรรณ ต๊ะปันตา, 2534) ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยโดย ธาตรี นนทศักดิ์ และสมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต เป็นผู้รับความชัดเจนทั้งในด้านภาษาและความหมายทางจิตวิทยา ซึ่งผู้วิจัยได้ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการนำแบบประเมินความวิตกกังวลแฝงมาใช้ หลังจากนั้นดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่ละกลุ่ม เนื่องจากการจัดให้กลุ่มตัวอย่างที่มารับเคมีบำบัดในเวลาเดียวกัน โดยกลุ่มหนึ่งได้รับการฝึกการสร้างจินตภาพในขณะที่อีกกลุ่มหนึ่งไม่ได้รับการฝึก อาจก่อให้เกิดความวิตกกังวลกับกลุ่มควบคุมได้ เพราะคิดว่าตนไม่ได้รับการรักษาพยาบาลจากเจ้าหน้าที่พยาบาลเท่าเทียมกับกลุ่มทดลอง ซึ่งอาจส่งผลให้อาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนในกลุ่มควบคุมมากยิ่งขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท ได้แก่

1. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1.1 แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย ได้แก่ อายุ ศาสนา สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ครอบครัวต่อเดือน วิธีการจ่ายค่ารักษาพยาบาล ปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ระยะของโรค ชุดของเคมีบำบัดที่ได้รับ ชนิดและปริมาณของเคมีบำบัดที่ได้รับ ชนิดและปริมาณยาควบคุมอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนที่ได้รับ อาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนจากการคาดคะเนล่วงหน้าก่อนได้รับเคมีบำบัด (ภาคผนวก ก)

1.2 แบบประเมินอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนของโรดส์ (INV-2) ซึ่ง รัชนี นามจันทรา (2535) ได้แปลและดัดแปลงเป็นภาษาไทย ในงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย มหาวชิราลงกูฏ ซึ่งศาสตราจารย์สมจิต หนูเจริญกุล ทำหน้าที่ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ เป็นแบบประเมินที่กลุ่มตัวอย่างสามารถประเมินอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียน

ในแต่ละวันด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้ปรับเวลาประเมินอาการจาก 12 ชั่วโมง เป็นประเมินอาการตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งเข้านอน เพื่อสะดวกในการประเมินด้วยตนเองที่บ้าน แบบประเมินอาการคลื่นไส้ จะประเมินความถี่ ระยะเวลาและความทุกข์ทรมาน แบบประเมินอาการขย้อนจะประเมินความถี่และความทุกข์ทรมาน ส่วนแบบประเมินอาการอาเจียนจะประเมินความถี่ ปริมาณอาเจียน และความทุกข์ทรมาน ผู้วิจัยได้ปรับระดับการวัดข้อคำถามที่เกี่ยวกับความถี่ ระยะเวลา และปริมาณ ให้มีความละเอียดและครอบคลุมข้อมูลที่ได้จากการวัดมากขึ้น ส่วนข้อคำถามเกี่ยวกับความทุกข์ทรมานใช้มาตรวัดความทุกข์ทรมาน (Visual Analogue Scale) เพื่อให้มีความไวในการวัด (Davis, 1988) มาตรวัดความทุกข์ทรมานนี้มีลักษณะเป็นเส้นตรงในแนวนอนที่มีความยาว 10 เซนติเมตร บนเส้นตรงจะกำหนดความทุกข์ทรมานตั้งแต่ไม่มีความทุกข์ทรมานมีค่าคะแนนเป็น 0 ไปจนถึงมีความทุกข์ทรมานมากที่สุดมีค่าคะแนนเป็น 10 กลุ่มตัวอย่างจะต้องขีดเส้นตรงในแนวตั้งทับลงบนมาตรวัดตามความรู้สึกทุกข์ทรมานที่เกิดจากแต่ละอาการตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งเข้านอน ค่าคะแนนของความทุกข์ทรมานในแต่ละอาการของระยะเวลาที่ศึกษา (14 วัน) จะมีค่าคะแนนตั้งแต่ 0-140 (ภาคผนวก ข)

1.3 ตารางบันทึกจำนวนครั้ง และเวลาในการฝึกการสร้างจินตภาพ และการใช้การสร้างจินตภาพในการลดอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียน (ภาคผนวก ก)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วย

2.1 เทปการสร้างจินตภาพที่ ปรัญญา สนิกะวาทิ (2542) ได้สร้างขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิดของโฮโรวิทซ์ และนำไปหาความตรงด้านเนื้อหา (content validity) ได้เท่ากับ .89 เทปการสร้างจินตภาพนี้มีส่วนประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการนำเข้าสู่การผ่อนคลายก่อนการสร้างจินตภาพโดยใช้เพลงบรรเลงนำ 20 วินาที หลังจากนั้นใช้การบรรยายชักนำให้เกิดการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ส่วนที่ 2 เป็นการบรรยายชักนำให้ผู้ป่วยเกิดจินตนาการถึงภาพบรรยากาศที่ผู้ป่วยพึงพอใจ ได้แก่ ภาพเงาไม้ที่ร่มรื่น ลำธาร กลิ่นดอกไม้ป่า การสัมผัสกับพื้นหญ้าที่อ่อนนุ่ม และความเย็นของสายลม เสียงลมพัดคลเคล้าเสียงนกร้อง โดยพยายามให้ใช้ประสาทสัมผัสเพื่อให้สามารถสร้างจินตภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรยายชักนำให้ผู้ป่วยรู้สึกว่าคุณเองอยู่ในบรรยากาศที่สดชื่น ผ่อนคลาย สบาย และเป็นสุข เทปจะจบลงด้วยเพลงบรรเลงที่ค่อย ๆ แผ่วเบาลงจนเงียบในที่สุด ความยาวของเทปใช้เวลาทั้งหมดประมาณ 15 นาที (ภาคผนวก ง)

2.2 วิทยุเทปชนิดปรับความดังของเสียง และมีการควบคุมคุณภาพของเสียงได้พร้อมด้วยแบตเตอรี่และหูฟังเพื่อป้องกันเสียงรบกวนจากภายนอก

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบประเมินอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียน ของโรดส์ (INV-2) ผู้วิจัยขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดลในการนำเครื่องมือที่แปลและดัดแปลงเป็นภาษาไทย โดยรัชณี นามจันทรา และได้ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแล้วมาใช้ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบประเมินไปหาค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบซ้ำ (test-retest method) โดยนำแบบประเมินไปทดลองใช้กับผู้ป่วยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ จำนวน 10 ราย และประเมินซ้ำอีก 3 ชั่วโมงต่อมา ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96-.99

2. เทปการสร้างจินตภาพที่ ปริญญา สนิกะวาทิ (2542) ได้สร้างขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิดของโฮโรวิทซ์ ผู้วิจัยขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในการนำเทปการสร้างจินตภาพที่ได้ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแล้วมาใช้ หลังจากนั้นผู้วิจัยนำเทปการสร้างจินตภาพไปฝึกทดลองปฏิบัติกับผู้ป่วยที่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 ราย หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนการใช้อย่างจริงจัง

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยจะพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการรวบรวมข้อมูล จนกระทั่งนำเสนอผลการวิจัย โดยผู้วิจัยจะแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์และขั้นตอนของการรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการทำวิจัย โดยไม่มีการบังคับใด ๆ และมีเอกสารยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย และชี้แจงให้ทราบว่าหากเข้าร่วมการวิจัยแล้ว สามารถออกจากกรวิจัยได้ตลอดเวลาหากต้องการโดยไม่ต้องอธิบายเหตุผลและจะไม่มีผลต่อการรักษาพยาบาลที่จะได้รับ ข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ และมีการใช้รหัสแทนชื่อจริงของกลุ่มตัวอย่างแต่ละราย การนำข้อมูลไปอภิปราย หรือพิมพ์เผยแพร่จะทำในภาพรวมของผลการวิจัยเท่านั้น (ภาคผนวก จ)

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยทำหนังสือผ่านคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ ถึงคณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และขออนุญาตรวบรวมข้อมูล

2. เมื่อได้รับหนังสืออนุมัติจากคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่แล้ว ผู้วิจัย ขออนุญาตพบหัวหน้าหน่วยคลินิกเคมีบำบัด เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล และ ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

3. ผู้วิจัยสำรวจรายชื่อผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่มายืนยันบัตรนัดเพื่อรับการรักษาด้วยเคมีบำบัด ทุกราย เพื่อคัดเลือกรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสมตามที่กำหนดไว้

4. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มทดลอง ดังนี้

4.1 ครั้งที่ 1 ของการวิจัย (ได้รับเคมีบำบัดเข็มที่ 1 ในวันที่ 1 ของชุดที่พบกับ ผู้วิจัยครั้งแรก)

4.1.1 ผู้วิจัยพบกลุ่มตัวอย่างที่มาได้รับการรักษาเสริมด้วยเคมีบำบัด แนะนำตนเอง อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล สร้างสัมพันธภาพเพื่อให้เกิด ความคุ้นเคย และไว้วางใจ

4.1.2 รวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ตามแบบบันทึกข้อมูลทั่วไป แล้วให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบวัดความวิตกกังวลแฝง

4.1.3 ผู้วิจัยอธิบายให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงการบันทึกอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนในสมุดบันทึกอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนจนเข้าใจและสามารถนำไป ปฏิบัติได้ถูกต้อง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างต้องนำกลับไปบันทึกที่บ้านติดต่อกันเป็นเวลา 7 วัน โดยให้ บันทึกในเวลาก่อนนอนของทุกวันเพื่อป้องกันการลืมบันทึกและยังสะดวกในการสังเกตอาการ คลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนที่เกิดขึ้นตั้งแต่คืนนอนจนกระทั่งเข้านอน และขอให้กลุ่มตัวอย่างนำสมุด บันทึกอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนกลับมาให้ผู้วิจัยเมื่อมารับเคมีบำบัดในเข็มที่ 2

4.2 ครั้งที่ 2 ของการวิจัย (ได้รับเคมีบำบัดเข็มที่ 2 ในวันที่ 8 ของชุดที่ พบกับผู้วิจัยครั้งแรก)

4.2.1 ผู้วิจัยสอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงปัญหาและอุปสรรคในการลงบันทึก อาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียน ถ้าพบว่ามีปัญหาให้คำแนะนำและแก้ไขความเข้าใจให้ถูกต้อง

4.2.2 นำสมุดบันทึกอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนเล่มใหม่ให้ กลุ่มตัวอย่างบันทึกอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนเหมือนเดิมอีก 7 วันที่บ้าน เมื่อครบ 7 วันแล้ว ขอให้กลุ่มตัวอย่างส่งสมุดบันทึกอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนคืนให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ โดย ได้จัดซองติดแสตมป์ จ่าหน้าซองถึงผู้วิจัยไว้ให้กลุ่มตัวอย่าง

4.3 ครั้งที่ 3 ของการวิจัย (ได้รับเคมีบำบัดเข็มที่ 1 ในวันที่ 1 ชุดถัดมา ห่างจาก ครั้งที่ 1 ของการวิจัย 4 สัปดาห์)

4.3.1 ผู้วิจัยอธิบายให้กลุ่มตัวอย่างทราบขั้นตอนในการฝึกการสร้างจินตภาพและให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างจินตภาพ เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างความคิดและการเปลี่ยนแปลงทางกาย ผู้วิจัยจะทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นจริงโดยให้กลุ่มตัวอย่างฟังเพลงการสร้างจินตภาพที่บรรยายชักนำถึงสี่ของมะนาว การผ่านมะนาว ความนุ่ม ความชุ่มฉ่ำ และรสชาติที่เปรี้ยวจัดของมะนาว เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเกิดความเชื่อมั่นคล้อยตามว่า การสร้างจินตภาพมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกายจริง โดยให้กลุ่มตัวอย่างสังเกตจากน้ำลายที่ไหลออกมาภายในปากของตนเอง

4.3.2 ผู้วิจัยจะนำเทปการสร้างจินตภาพของปริญญา สนิกะวาที (2542) และวิทยุเทปพร้อมหูฟังมาให้กลุ่มตัวอย่างฝึกการสร้างจินตภาพ ภายหลังจากการฝึกการสร้างจินตภาพ ผู้วิจัยประเมินความสามารถในการสร้างจินตภาพ โดยให้กลุ่มตัวอย่างอธิบายความรู้สึกขณะฝึกการสร้างจินตภาพ ชักถามเกี่ยวกับความชัดเจนของภาพบรรยากาศ สี แสง เสียง และกลิ่น ร่วมกับการสังเกตพฤติกรรมการแสดงออกของกลุ่มตัวอย่างในขณะที่ฝึกการสร้างจินตภาพ ผู้วิจัยจะอยู่กับกลุ่มตัวอย่างในขณะที่ฝึกจนกว่ากลุ่มตัวอย่างจะสามารถสร้างจินตภาพได้สำเร็จ โดยใช้เวลาไม่เกิน 1 ชั่วโมง ถ้ากลุ่มตัวอย่างไม่สามารถฝึกการสร้างจินตภาพได้สำเร็จในเวลา 1 ชั่วโมงจะถูกตัดออกจากการวิจัย

4.3.3 ก่อนได้รับเคมีบำบัด 5 นาที ผู้วิจัยจะนำเทปการสร้างจินตภาพและวิทยุเทปพร้อมหูฟังมาให้กลุ่มตัวอย่างสร้างจินตภาพขณะได้รับเคมีบำบัด

4.3.4 ผู้วิจัยมอบเทปการสร้างจินตภาพให้กลุ่มตัวอย่างได้ฝึกทำขณะอยู่ที่บ้านเป็นเวลา 7 วัน โดยแนะนำให้ฝึกการสร้างจินตภาพอย่างน้อยวันละ 3 ครั้งในเวลาที่สะดวกหรือฝึกทำบ่อยครั้งตามที่กลุ่มตัวอย่างต้องการ และต้องใช้เทปการสร้างจินตภาพทุกครั้งที่มีอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียน

4.3.5 ผู้วิจัยอธิบายการบันทึกการฝึกการสร้างจินตภาพ และการสร้างจินตภาพในการลดอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนในสมุดบันทึกการสร้างจินตภาพจนกลุ่มตัวอย่างเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง ให้บันทึกติดต่อกัน 7 วันที่บ้าน พร้อมทั้งบันทึกอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนในสมุดบันทึกอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนเหมือนเดิมติดต่อกัน 7 วัน และขอให้กลุ่มตัวอย่างนำกลับมาให้ผู้วิจัยเมื่อมารับเคมีบำบัดในเข็มที่ 2

4.4 ครั้งที่ 4 ของการวิจัย (ได้รับเคมีบำบัดเข็มที่ 2 ในวันที่ 8 ของชุดถัดมา)

4.4.1 ผู้วิจัยสอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงปัญหาและอุปสรรคในการฝึกการสร้างจินตภาพ การสร้างจินตภาพในการลดอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียน และการลงบันทึกต่าง ๆ ขณะอยู่ที่บ้านพร้อมให้คำแนะนำแก้ไข

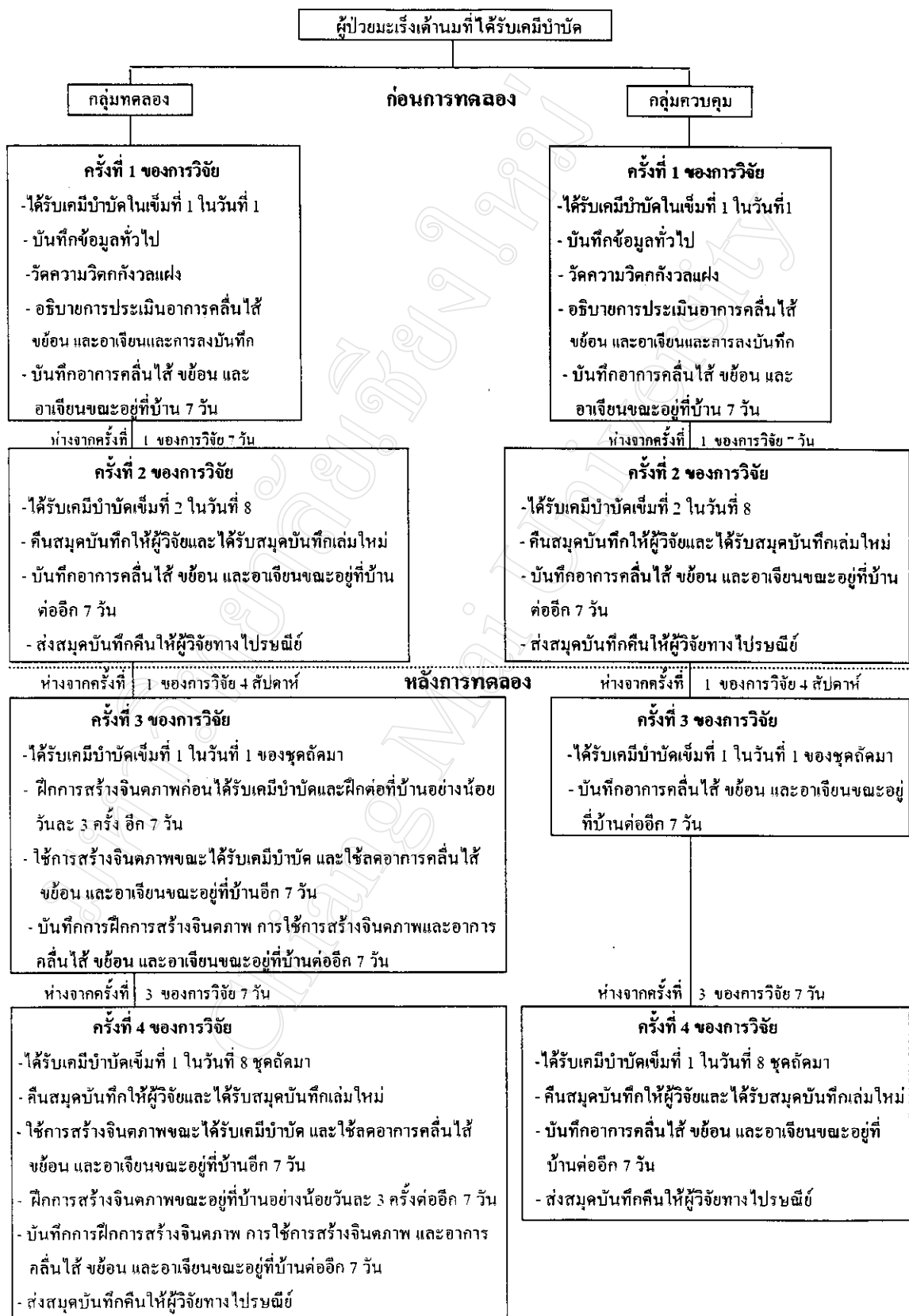
4.4.2 ก่อนได้รับเคมีบำบัด 5 นาที ผู้วิจัยจะนำเทปการสร้างจินตภาพ และวิทยุเทปพร้อมหูฟังมาให้กลุ่มตัวอย่างสร้างจินตภาพขณะได้รับเคมีบำบัด

4.4.3 ให้กลุ่มตัวอย่างฝึกการสร้างจินตภาพ และใช้การสร้างจินตภาพ ในการลดอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนขณะอยู่ที่บ้าน พร้อมทั้งบันทึกการฝึกการสร้างจินตภาพ การใช้การสร้างจินตภาพในการลดอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนในสมุดบันทึกการสร้างจินตภาพ และบันทึกอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนในสมุดบันทึกอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียน เหมือนเดิมต่ออีก 7 วันที่บ้าน เมื่อครบ 7 วันแล้วขอให้กลุ่มตัวอย่างส่งสมุดบันทึกทั้ง 2 เล่ม คืนให้ผู้วิจัย ทางไปรษณีย์ โดยได้จัดซองติดแสตมป์ จ่าหน้าซองถึงผู้วิจัยไว้ให้กลุ่มตัวอย่าง

5. กลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกการสร้างจินตภาพ แต่ได้รับการดูแลจาก เจ้าหน้าที่พยาบาลตามปกติ ผู้วิจัยจะแนะนำตนเอง อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการ รวบรวมข้อมูล สร้างสัมพันธภาพ พิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง อธิบายการบันทึกอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนลงในสมุดบันทึกอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนเช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง

6. นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนนำไปวิเคราะห์ ข้อมูลทางสถิติต่อไป

7. ภายหลังการเก็บข้อมูลเสร็จสิ้นลง ถ้ากลุ่มควบคุมคนใดต้องการฝึกการสร้างจินตภาพ ผู้วิจัยจะทำการฝึกการสร้างจินตภาพให้ และมอบเทปบันทึกการสร้างจินตภาพให้กลุ่มควบคุมไป ฝึกต่อที่บ้าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS / FW (Statistical Package for the Social Science / for Windows) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนำมาวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ จำนวนร้อยละ และหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิสัย ของอายุ รายได้ครอบครัว และคะแนนความวิตกกังวลแฝง
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความถี่ ระยะเวลาและความทุกข์ทรมานของอาการคลื่นไส้ ระหว่างก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ Wilcoxon signed-ranks test หลังการทดสอบการกระจายของข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ไม่เป็นโค้งปกติ
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความถี่และความทุกข์ทรมานของอาการขย้อน ระหว่างก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ Wilcoxon signed-ranks test หลังการทดสอบการกระจายของข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ไม่เป็นโค้งปกติ
4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความถี่ ปริมาณอาเจียนและความทุกข์ทรมานของอาการอาเจียน ระหว่างก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ Wilcoxon signed-ranks test หลังการทดสอบการกระจายของข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ไม่เป็นโค้งปกติ
5. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความถี่ ระยะเวลาและความทุกข์ทรมานของอาการคลื่นไส้ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ Mann-Whitney U test หลังการทดสอบการกระจายของข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ไม่เป็นโค้งปกติ
6. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความถี่และความทุกข์ทรมานของอาการขย้อน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ Mann-Whitney U test หลังการทดสอบการกระจายของข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ไม่เป็นโค้งปกติ
7. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความถี่ ปริมาณอาเจียนและความทุกข์ทรมานของอาการอาเจียน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ Mann-Whitney U test หลังการทดสอบการกระจายของข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ไม่เป็นโค้งปกติ